

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$ 12.00	One year	\$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25
В Джерзі Сіті і закордоном:		Jersey City and Foreign Rates:	
На рік	\$ 14.00	One year	\$ 14.00
На пів року	7.50	Six months	7.50
На три місяці	4.00	Three months	4.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Ідея міжпланетарних подорожей, яка ще десять років тому мала всі ознаки фантазування романопісців, почала набирати реальних обрисів з поступом ракетної техніки. Після успішного випускнення перших штучних супутників Землі пішло «тільки» про те, щоб: 1. ракета могла залетіти туди, куди, чи як ще вище і 2. щоб у своєму позасферичному візигу в певний обрарований момент вона могла окружити Місяць, коли той найбільше наблизиться до Землі. Такий експеримент вимагав найтіснішої співпраці учених фахівців: теоретиків і практиків, різних ділянок, від астрономії почавши, а на механіці скінчивши. Лайкові трудно охопити уявою велич такої спроби. Але навіть найбільшому лайкові в будь-якому заступку Землі ясно, що треба багато-багато спроб, поки зайнятися успіхом, себто, поки вдається людині вислати на Місяць першу ракету.

З цього погляду, вистрелення на Місяць першої американської ракети в минулу неділю 17 серпня ц. р. було вже не тільки собою епохальне подію, було новим етапом на шляху розкривання людиною таємниці всесвіту. — незалежно від безпосереднього висліді того експерименту. Як твердили найбільші оптимісти з-поміж фахівців, був тільки однієї невдачі проти дев'яток, що експеримент вдасться. Пояснювано це тим, що ракета, як пак знаряд, до якої основного частинною с ракети типу Тор, складається з тисяч частин і що недосконалість будь-якої однієї частини може заважити на невдачі цілої спроби. У даному випадку розчарування наукових і військово-технічних чинників, що підготували цю спробу, стосувалося факту, що 52-тоннова ракета розлетілась внаслідок вибуху вже в першій із чотирьох її складових частин. В разі успішного функціонування всього механізму, четверта і остання частина ракети мали б дати поштох "носів" із його 40-фунтовою металевюю скринєю з інструментами, шойно після передеті відстані 220,000 миль у напрямку планетному простору. Вибух стався на висоті „тільки" 50,000 стіп. Очевидно, що науковці і військовики, причетні до вистрелення ракети, були розчаровані. Бо вони, як і всі інші люди доброї волі, в першу чергу американці, при всій відомості трудностей такого експерименту, все ж плакали в серці іскрою надії: ану ж удасться! Однак, це розчарування не має нічого спільного із зневірою. Навапи, воно посилило рішення продовжувати зусилля, — без уваги на невдачі і невдачі, щоб остаточно, у сумі набутої досвіді, так добитися успіху. Таким чином, на 14 вересня ц. р. заповіджено наступну спробу.

Насувається питання: чи не краще затаювати такі справи від широкої публіки до часу, поки прийде успіх? Відповідь на це дав секретар оборони Ніл Г. МекЕарой: „В американському способі життя щиро проголошується як успіхи, так і невдачі, де й коли вони стаються. На першому місці стоїть зацікавлення громадянства. Це різко суперечить звичаям в деяких інших країнах світу, де про успіхи наріз інформують, а невдачі цілковито замовчують. Однак, очевидно важливо викликати у широкому світі розуміння для нашої країни, що ми є „С'єдиненими Держав, що мають на увазі збагачення людського розуму, а не тільки наукового знання для добра всього людства“. Таке пояснення члена американського уряду, відповідальний за ракетні дослідження, включно з сучасними науковими експериментами з висадження ракети на Місяць, — заперечує тенденцію, плекану більшовицькими дивитися на всі новітні відкриття науки і техніки під кутом зору їх вартості для пропаганди. Не можна заперечити, що московські більшовики, які розраховували на властиві людській вдачі слабості, своєю методою засекретовування всяких невдач осягнули деяких успіхів. Вони мали кількадесят невдач спроб із першими штурмами сателітним Землі. Промовчавши їх, вони осягнули чималий психологічно-пропагандистий ефект оприлюдненням комуністичної про першого свого „слутника“.

Але такі фосфорескові пропагандивні успіхи діють тільки на коротку мету і не мають значення з перспективи часу. У цьому випадку має значення доказ, що його дала Америка минулої неділі: що те зацікавлення Місяцем, яке проявилось ще понад 2.000 років тому Гіппарх і яке впродовж століть fasciувало еотні раціоналістичних астрономів, створивши цілу факсову велику літературу, що те зацікавлення зросло в нову стадію. Нема ніякого сумніву, що без уваги на кількість невдач, неминучих у змаганні до кожної гігантської цілі, людина осягне її. Може й не Америці поцікавить перший доклати це діло. Але вона перша його заочаткувала. І тому дата 17 серпня 1958 року ввійде в історію майбутньої міжпланетарної комунікації, все ще в мрії людства.

Останнім часом приватні і урядові чинники ствердили, що економіка країни поліпшилася, хоч число незатрудених ще доволі високе. Але одночасно з цими оптимістичними ствердженнями почали з'являтися песимістичні голоси про загрозливе зростання інфляції валютю.

Уряд президента Айзенгавера завжди був і проти такої економічної політики, яка змагає до доброту країни коштом знецінювання валюти, твердячи, що це не було б морально оправданним жити айгнідо і без турботи коштом майбутніх поколінь, які дістануть по нас у спадку беззаступний долар.

Дехто сподівався, що під час економічної рецесії 1957-1958 років зріст цін на товари щоденного вжитку припиниться, і це буде доброю сторінкою господарської злижн-ки. Але так не сталося, індекс цін на товари постійно зростає, і економісти заговорили про економічний парадокс: одночасне збільшення числа безробітних і зріст коштів прожитку.

числа безробітних і зріст коштів прожитку.

Коли ж тепер є досить господарських фактів на доказ того, що економіка ЗЛА поліпшується, уряд і установи, які керують фінансовою політикою країни, почали боротьбу проти зменшення вартості долара.

Президент Айзенгавер недавно знову закликав підприємців і робітників не збільшувати цін на товари і не домагатися підвищення платені, бо інакше треба подумати про контролі цін і заробітків. Президент алевовав більше до робітників, бо вслід за зростом заробітків підприємці збільшують ціни на товари, і причина до інфляції готова.

Наявність нафтових родовищ в Україні встановлено вже давно. Нафта була відомою населенню Підкарпаття і Керченського півострова ще в ранню історичну добу, але видобування її розпочалося в 30-их роках 19-го століття у Бориславі, а десятиліття — з 1853 року. Спочатку в Бориславі видобували нафту з ручних „шибів”; перше пробне свердління відбулося з 1862 року. Видобування нафти поширилося згодом і на суміжні з Бориславом громади — Тустановичі, Волянники і Мразницю. У 1873 році на території Борислава діяло 800 підприємств, на яких, як

До ознак інфляції валюти належать також спекуляції на біржі, де посередники призначують подорожчання цін на акції, знецінюючи тим самим долар. В цілі поборення спекуляцій збільшено до 70 відсотків готівку, яку треба платити за купівлю акцій. Таке утруднення кредитів має стримати спекулянтів.

Але легкість кредитів знецінює валюту й поза біржаним, і тому Рада Федеральної Резерви 14-го серпня уповноважила Федеральний Банк Резерви в Сан Франсіско підвищити дисконтну ставку з 1,75 відсотка до 2-ох. Подібні підвищення дисконта буде переведене в усіх інших одинадцятих резервових банках країни.

Податок на експорт нафти

Додатковий податок на експорт нафти запровадили в Україні геологи З. Т. Гонта і Т. Г. Гонта у своїй статті в 6-му числі «Науки й Життя» в працювало понад 10,000 робіників. Того ж року в Борислав видобуто 11 тисяч тонн нафти і 17,500 тон озокериту — «гірського воску».

Ширшого розвитку бориславська нафтова індустрія досягла в першому десятиріччі 20-го сторіччя, коли глибина свердловин перевищала 80 метрів. В 1908 році свердловина англійської фірми «Ойлфілд» давала 3,000 тонн нафти на добу. Загальний видобутку нафти в Бориславському басейні досяг у 1909 році 2 мільйона тонн, але відтоді він почав спадати і в 1938 ро обнизився до 370 тисяч тонн.

Рада Федеральної Резерви аж тепер признала, що під час господарської рецесії 1953-1954 років внаслідок позовів діяти, і тому допустила до того, що після господарської звишки в рр. 1955-1956 прийшла знову досить глибока рецесія, яка аж тепер кінчається.

Проте, економісти добре знають, що найкращим засобом для приборкування інфляції було б бездефіцитове зведення федерального бюджету. При теперішньому стані світової політики годі цього досягнути, бо треба раз-у-раз збільшувати видатки на зброєння. Вже тепер передбачають, що недобір у федеральному бюджеті в році, який закінчиться 30-го червня 1959, становитиме 10 більйонів доларів.

Але все ж є дані передбачати, що інфляція валюти не буде поглиблюватися в тако-

червня 1958, то особисті прибутки становили в липні 358 мільйонів доларів в річному відношенні.

У загаданій брошури читаємо: „Інфляційний спок є тепер неможливий, хібащо уряд ЗДА прийняв би за свою політику безвідповідальності за фінанси або змушений був вести нову війну“.

Як уже згадано, уряд і всі ті урядові агенції, які відповідають за фінансові справи, стараються не допускати до знецінення долара. 15-го серпня секретар скарбу Андерсон заявив, що він бере до уваги й можливість збільшення податків, щоб не допустити до надто великого дефіциту у федеральному бюджеті.

В боротьбі проти інфляції може брати участь і козний американський громадянин, який шанує свій долар, як до цього вже не раз закликав президент Айзенгавер.

ського району. Тому, як подають згадані вище автори, центр нафтової промисловості українського Прикарпаття перемістився тепер із Дрогобицької області в Станіславівську, до якої належать і Долина і Битків з Пасічною. Розшуки нафти йдуть також в інших околицях Підкарпаття, де геологічні дослідження встановили її наявність. Геологи передбачають уже в недалекому майбутньому відкриття нафтових родовищ на Львівщині і Закарпатті, де вже ведуться розвідувальні й свердловинні роботи. Ці передбачення ґрунтуються, коли йде про Закарпаття, на тому, що на Залужській та Іршавській структурах виявлено горизонти з промисловими покладками природного газу. Щодо Львівщини, то на Кожанівській структурі в Немирівському районі в квітні ц. р. із розвідувальної свердловини на глибині 1117-1150 метрів видобувано на добу 20 тонн нафти.

Першу нафту на Східній Україні одержано, — як повідомляють автори, в 1957 році на горі Золотузі біля міста Ромни, Сумської області. Але насправді наявність нафтоносних шарів на Полтавщині, у районі Лубнів і Ромна, встановив ще в 30-их роках директор Інституту Геології при Українській Академії Наук академік М. Г. Світальський із своїми співробітниками. Світальський і інших геологів у 40-их роках зліквідовано, і доля їх невідома.

Започатковані українськими вченими дослідді відновлення після другої світової війни, але спробні свердловини в Роме́нському родовищі (на глибини 2,5 — до 3 тис. метрів) довели, що ці нафтові поклади не мають промислового значення. Підсовєтські геологи зайнялися вивченням інших місцевостей Полтавини, Дніпрово-Донецької западини та Дону, і встановили наявність нафтогазових родовищ на Миргородщині (1959 р. — Радченківське родовище), в Сагайдаку (неподалік Радченківського родовища) і одні з найбільших родовищ на території СРСР в Шибалинську. Під час розвідувальних робіт, проведених у 1956-1957 роках в Дніпро-Донецькій за-

(continued)

(1)

Брюссель, серпень 1958 р.
— Відзначення, 127-річчя
бельгійської незалежності, на
жаль, мусіло обійтися без ме-
не, бо 21-го липня я ще ло-
вив рибу з маестром Литви-
ненком на Лебедяному озері
в нійоркських горах Кетс-
кил. Але, як оповідають оче-
видці, святий і без того відбу-
вся дуже урочисто, тільки
не дуже під смак присутнім в
той час у Брюсселі відвіду-
вачам із СРСР. Оповідання,
що товариші «марквуля» сої,
що з проводки брюссельсь-
ких годів було помігати, що
йде про таке велике свято. —
Що ж це за парад, — казали
воини, — коли навіть не було
публічного гуляння? От по-
іркалі трохи копі по вули-
цях, помахав народ білими
хустками — і маси годів від-
значення королівства. У них,
мовляк, як святкують револю-
цію, то публіка зо три дні
гуляла і хоч в той час знає, що
живе... Бельгійці, пробуючи
боронити свою національну
честь і звичай, відгрозалися,
що в їхньому королівстві на-

род добре їсть і п'є цілий
Божий рік, і що на це не треба
аж державного свята. Зреш-
тою, казали вони, большеви-
цький приклад з гучними
державними святами дуже
нагадує «панем ет ціннезіє»
часів Нерона і є дуже типо-
вий для всякої диктатури. Не
заангажовані в римській куль-
турі чи не хочуть розуміти
ущипливого натяку, товари-
ші покиували головами, хоч
назгаляв їм Бельгій такі спо-
добалася. Остаточно — чому
мала б їм не сподобатися? На
кожному кроці видно добро-
бут, першорікні товари і лю-
дусе можна спостерігати не-
лише за виставовими шба-
ми, але, в ще більшій мірі, на
жителх цього мільйонного
міста і цілої країни. Зокрема,
в цей святковий час світової
виставки в Брюсселі влашту-
вали собі зустріч західні єв-
ропейці з своїми американсь-

падині, виявлено рідку нафту в різних пунктах смуги, що простягається на 450 кілометрів від Павлограда до Дніпропетровщини до Київщини. Крім того відкрито газозові й нафтові родовища в Нових Саджарах на Полтавщині (Запеліське родовище), на Сумщині (Качанівське родовище в грудні 1957 р.), на Миргородщині (Київницьке нафтове родовище, січень 1958), у Гадяцькому районі біля с. Петрівка Ромеянка (Глинсько-Розбишівська структура, де в травні ц. р. добутий видобуток становить 250 тонн), на Харківщині (Б р і г адирівська структура) та інші. Є підстави передбачати, що великі запаси нафти знаходяться на Чернігівщині і на півночі України, починаючи від Чернігова до Донбасу. Крім цього с нафтові родовища в Криму, на Керченському півострові: За останні роки розвідано в Криму нафтові родовища Ми́сове, Білокам'янське, Приозерне, в селі Владиславівка під Теодосією та в інших місцевостях.

Загальна продукція української нафти в 1957 році становила 981,000 тонн, всього половину тієї продукції, що її давав Бірислав у 1909 році.

РІЧІ В БРЮССЕЛІ

сими кузенами і, очевидно, приїхали на неї не в найгіршому одягу і не з пустими кишеньками. А що й брюссельці хочуть сполучити приємне з корисним, отже відповідно до свята і гостей піднесли солодкий, а так уже не низькі ціни. Таким чином ви з острахом стверджуєте по одному прокладі по бульварх Моріс-Лемане, Анспах і Адольф Максе, що тут „солять як за рідну маму”. Бо коли перерахуєте бельгійські франки на долари, то відкриєте, що ціни тут або ті самі, а подекуди і вищі за ті, що їх має в нью-йоркській П'ятій еваню. Вразити вас теж „сичання” шоферів й іншої обслуги, коли ви не дасте щонайменше 20% наддатку до рахунку, і з переліком побачите, що ціни на славні брюссельські галти прямо фантастичні. І тоді ви вирішите, що закуп ваших подарунків ви мусите зредукувати до маленької фігурки хлопчини, що полагодує свою першу потребу, — фігурки, яка до деякої міри є символом міста і дуже розкуплюваним сувеніром.

А коли ви підвернетесь їй ратуші наліво, на вас споглядатимуть із золотих рам силуети брабантських доків'язів, що ними прикрашений фронтон їхньої колишньої палати. А ще коли до того вдарить північний дзвін з катедри оподалік — середньовічна містерія охоплює площу і рас. І хоч площа заповнена в цей час модерним Вавилоном, суворий погляд кам'яних оциць брабантських мундів втихомирює його: притихає горлявий голос північного німця, що ще хвилину тому давав своїй „мутті” додаткові інформації з історії літвого гизмусу, на „домі плясичею”; висока „тичка” хлопця з Тексаса зазімів враз із своєю „дженерал-френд”; навіть голосні „сини гарчілі” навілі обернулись на хвилю в мовчазних „нордків”. Хіба-що підмочкнут „белла, белла”. Ба, навіть русича рущить цей момент, тільки трохи інакше, ніж його довкілля. Бо він у цю романтичну хвилину подумас: де в чорта с наші старі міста і ратуші, де Золота брама і Данилові замки? Чому в порох розсипалася Любартова твердиня? Але цей рефлекс мигне тільки, і ви скажете собі за вченим французьким „вуаля!”, і також насолоджуватимеся

Ошляночі — з брабантськими
дюками

Брюссель — стара столиця провінції Брабант. Від часу ліпнєвої революції 1830 року, яка закінчила тут голландське панування і дала країні волю й державну незалежність, це — столиця Бельгії. Місто розбагатило і с тепер одним із найзаможніших у Західній Європі. Але в засади нових будівель тут мало, щойно в останніх роках побудовано кілька модерних житлових кварталів, гузелів і один „ммарочос“, тайавийий у Брюсселі будинок на 16 поверхів. Але я не збирався перепикувати відповідний уступ про красу й

старовину міста із знаменитою „провідницею по Брюсселю“ Амбрісра, а тільки поділося враженнями, пережитими на Великій площі міста. Замкнута майже правильним чотирикутником середньовічних будівель, ця площа була, як зокрема, в ці дні с, побіч виставової площі, — головною атракцією Брюсселю. Витримані в стилі брабантського барока, будівлі площі з незначною декорацією для чистого готика ратуші, що пишасться між ними. Об'єктивно треба ствердити, що дати народжених будівель Брюссельської Великої площі не найстаріші і що в порівнянні зі „стариками“, як римський Колізей, храм у Кельні чи навіть відеїнський Стефаном — це молодчачи. що не переступають дати 1697, дати відбудови міста після його грунтового знищення і пожежі. Але чар Брюссельської Великої площі не лежить в річнику постинія її будівель. Ного ви пізнасте і переживете справжню середньовічну романтику щойно тоді, коли над містом зальєже присмерк. Тоді то сотня штудерів розміщених рефлекторів витягає з чорних щелеп старовини відвідене золото орнаментаций і над площею знову з'являються мисливські

За дия — з совєтською пропагандою

У Брюсселі, приймайні в тому виставковому-відвідуваному, куди менше хлилюваная і „восноі гарячки“, ніж в Нью Йорку, коли я його покидав. Може тому, що на світову зустріч приїзт також російських ведмеді. А зблизка все виглядає не так страшно. Отже: в кількох кинах йдуть совєтські фільми, вже четвертий тиждень підряд врас Московський цирк, вже виступала група Моїсєєва, заловиджено виступ різних симфонічних оркестр і філармоній. З собою притяг сюди московський боярин і своїх підвалдан. Тоді, коли, державу, розум, машини і „спутник“ презентують „русский человек“ молодшому, у крїнському братові дозволено похвалитись фольклором, зокрема Українським державним ансамблем співу і танцю під керівництвом Г. Верьохі. І отуже від 2 серпня співає й гуляє в Брюсселі — поневолені Україна, винитілас своїм ництвом подия чужого світу і хоч до делької міри ширити ісаме ім'я, а рівночасно розкриває всю тьагредію сучасноу Україну, її здеградуюванія до голака і шараварів.

Подем ідуть — і повітряна
хода їх мирна розмова.
Вітер, нагірних морелів
покинувши дорослі дікі,
Стиглим теплом обнімає
ім плечі, шумить у шпаниці
От ізійшли на місток,

су. Нема сумніву, що «Історія» Грушевського, як і кожний історичний твір, у багатьох деталях вже перестаріла. В найбільшій мірі це стосується 1-го тому, в якому мова головню про передісторичні часи, бо, в останньому пістолітті, наука якраз в цій ділянці зробила найбільші поступки. Але «Історія» Грушевського не є простим наописанням матеріялу. Дієральний матеріял для Грушевського є дійсно тільки «матеріалом» для його історичної синтези, який він зінтегував в історію, надав йому печать свого духа.

Що це за петь? Зрозуміти це важливо, бо тоді, нам здається, вийнється багато закидів, роблених Грушевським, вийнється його місце в процесі нашого вийродження, розкриється, чому його праця с. по своїй суті, твором класичним, неповторним, твором непромінальної вартості, якого не вдається перевиршити.

Новий образ світу, який

Лев Білас

(3)

Ситуація російських державницьких істориків, схематиків по своїй природі державництва, бо побудована на певній тяглістості київської й московської державності, є власне тому теж дещо і штурдерна. Захищаючи її, вони спираються на кілька формальних козирів: що московські князі належали до династії Рюриків, яка княжила спочатку в Києві; що київські князі митрополити опинилися в-за татарської навали, в Москві її прагнучи до відсічення свого впливу на всі території колишньої Русі, скріпили згодом своїм авторитетом позицію московського князя; що, найголовніше, фактичний стан теперішньої „єдності" є найкращим „аргументом" для цієї російської історичної концепції, бо фактична тривалість існуючого політичного стану легітимізує його офіційний родовід.

Знаючи труднощі, з якими зустрілася стара державницька історіографічна школа навіть у народів з тисячолітніми державними традиціями, ми будемо дивуватися, що наша державницька історіографія не могла справитися з завданням: в обличчя відносно короткотривалих фаз нашої державності інтегрувати їх в одно історичне й логічне ціле. Історична тяглість трьох зовсім інших під кожним оглядом держав: Київської, Козацької й Модерної могла б

ти встановлена тільки на інших, не політичних підставах. Бо ж про якого роду „пересмисність” може бути мова, скажімо, між Володимиром Мономахом чи Данилом Галицьким і Хмельницьким, або між ними і Винниченко́м та Петлюрою? І як науково переконатися в цій, наприклад, містері Доллеса? Бо російська історична концепція, маючи за собою аргументи фактичного сучасного стану і реальних силових відносин, дуже наукових аргументів уже не потребує. Докази й аргументи мусимо давати ми, бо ж ми є тепер в ролі позивачів у суді, які вимагають від світового трибуналу ревізувати його доперетірану думку.

Коли Грушевський взявся писати наукову, сперту за історичних документів історію «України-Руси», він в дійсності не мав до вибору іншої можливості, як спертися на культурних й суспільних про-
цесах, що відбувалися на наших землях за останні тисячоліття й що однією «тес-
нішла задалеко.
Поставивши перед собою таке величезне завдання Грушевський, коли взяти під увагу, що він не мав у цьому попередників, що стан української історичної науки буди для написання такої праці ма-
ло задовільний, він взявся з нього блискуче. Він дійсно

становив тяглість культурного й соціального процесів на наших землях впродовж грехів чверть тисячоліття і цим зойно уможливив новіші спроби державницької історіографії, які, однак, без його праці, як і для того часу, який Грушевський не встиг опрацювати, неначе завішені в повітрі

Коли зважити, яке перед Грушевським було завдання, не здаєш «обширністю» його «Історії». Здивувати може найбільше те, що він, починаючи з 9-го тому, став таким докладним і детальним, що історії років 1650-1658 при-зв'язав аж три (бо 9-ий том зкладається на* ділі з двох) грубі томи. Цього не було терпівно в його плллі, і приписати це треба, на нашу думку, на жаль, не має.

Заклад "перестарілости" можна поставити кожному твору, прося, часом уже дуже скоротити його появу. Від його хороших хіба марка "класичності", яка сугерує, що діяння твір немов не старіє: знаходиться поза діями часу.

су. Нема сумніву, що «Історія» Грушевського, як і кожний історичний твір, у багатьох деталях вже перестаріла. В найбільшій мірі це стосується 1-го тому, в якому мова головню про передісторичні часи, бо, в останньому пістолітті, наука якраз в цій ділянці зробила найбільші поступки. Але «Історія» Грушевського не є простим наописанням матеріялу. Дієральний матеріял для Грушевського є дійсно тільки «матеріалом» для його історичної синтези, який він зінтегував в історію, надав йому печать свого духа.

Що це за петь? Зрозуміти це важливо, бо тоді, нам здається, вийнється багато закидів, роблених Грушевським, вийнється його місце в процесі нашого вийродження, розкриється, чому його праця с. по своїй суті, твором класичним, неповторним, твором непромінальної вартості, якого не вдається перевиршити.

Новий образ світу, який

